

Bruxelles, 17. svibnja 2021.
(OR. en)

8807/21

**Međuinstitucijski predmet:
2020/0374(COD)**

**CODEC 701
COMPET 359
IA 88
MI 350
RC 22
TELECOM 207**

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	14172/20 + ADD 1-4 - COM(2020) 842 final
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima) – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Komisija je 15. prosinca 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima)¹.
2. Akt o digitalnim tržištima, zajedno s Aktom o digitalnim uslugama², predložen je radi nadogradnje i nadopunjavanja pravila kojima se uređuju digitalne usluge u Europskoj uniji i dio je Komisijine europske digitalne strategije naslovljene „Izgradnja digitalne budućnosti Europe”.

¹ Dokument 14172/20 + ADD 1.

² Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (dokument 14124/20 + COR 1 + ADD 1).

3. Cilj je prijedloga, koji se temelji na članku 114. UFEU-a, osigurati pravedan digitalni sektor neograničenog tržišnog natjecanja općenito i osnovne usluge platforme konkretno, radi promicanja inovacija, visokokvalitetnih digitalnih proizvoda i usluga te poštenih i konkurentnih cijena, kao i visoku kvalitetu i veći izbor za poduzeća i krajnje korisnike u digitalnom sektoru.
4. Europski nadzornik za zaštitu podataka dao je mišljenje 10. veljače 2021.³
5. Europski gospodarski i socijalni odbor dao je svoje mišljenje 27. travnja 2021.⁴
6. U Europskom parlamentu upravo je donesena konačna odluka o nadležnom odboru. Glavni je nadležni odbor Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (IMCO). Izvjestitelj je Andreas Schwab (EPP, DE). Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) i Odboru za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) dodijeljen je pridruženi status, a odbori LIBE, JURI, CULT i TRAN zakonodavnom će postupku doprinijeti svojim mišljenjima.
7. U izjavi od 25. ožujka 2021. članovi Europskog vijeća pozvali su suzakonodavce da ubrzaju rad na Aktu o digitalnim uslugama i Aktu o digitalnim tržištima, kojima je cilj jačanje jedinstvenog tržišta za digitalne usluge stvaranjem sigurnijeg digitalnog prostora i jednakih uvjeta za poticanje inovacija i konkurentnosti.

II. RAD U OKVIRU VIJEĆA

8. Tijekom njemačkog predsjedanja Komisija je 16. prosinca 2020. Radnoj skupini za tržišno natjecanje dostavila opći pregled prijedloga. Za vrijeme portugalskog predsjedanja Radna skupina za tržišno natjecanje preispitat će prijedlog na 15 sastanaka do kraja svibnja 2021.
9. Za potrebe rasprava u Radnoj skupini za tržišno natjecanje portugalsko predsjedništvo prijedlog je podijelilo na devet sastavnica (utvrđivanje nadzornikâ pristupa, obveze nadzornikâ pristupa, provedba obveza, otpornost na buduće promjene, područje primjene uredbe i uloga država članica, ovlasti Komisije za istragu i praćenje, usklađenost, postupovna jamstva, provedbeni i delegirani akti).

³ Europski nadzornik za zaštitu podataka – Mišljenje 02/21 od 10 veljače 2021.

⁴ INT/928 – EESC-2021-00127-00-00-AC-TRA.

10. Procjena učinka priložena tom prijedlogu detaljno je ispitana na sastanku Radne skupine 14. siječnja 2021., s posebnim naglaskom na aspektima za koje su delegacije zatražile dodatna pojašnjenja (posebno u pogledu pravne osnove, utvrđivanja nadzornikâ pristupa, međudjelovanja između Akta o digitalnim tržištima i drugog zakonodavstva, obveza i regulatornih troškova).
11. Radna skupina za tržišno natjecanje dovršila je prvo potpuno razmatranje prijedloga 26. travnja 2021., pa se čini primjerenim izvijestiti Odbor stalnih predstavnika (COREPER) o napretku u raspravama, s ciljem obavješćivanja Vijeća za konkurentnost (Vijeće za konkurentnost) 27. svibnja 2021.

III. TRENUTAČNO STANJE I GLAVNA PITANJA

12. Iako države članice nisu izrazile stajališta dok su rasprave još u tijeku, predsjedništvo je utvrdilo opću potporu država članica razini ambicije prijedloga, njegovim općim ciljevima i potrebi za brzim odobravanjem. Konkretno, predsjedništvo je prepoznalo široku potporu i. potrebi za pronalaskom pravedne ravnoteže između brzih i fleksibilnih postupaka s jedne strane i pravne sigurnosti mjera s druge strane, ii. kombinaciji kvantitativnih i kvalitativnih pragova za utvrđivanje nadzornikâ pristupa i iii. važnosti učinkovitih istražnih instrumenata, uz djelotvorne sankcije.
13. Na temelju dosad održanih rasprava na razini radne skupine predsjedništvo utvrđuje sljedeća glavna politička i pravna pitanja u vezi s kojima će biti potreban daljnji rad tijekom pregovora:

a) Uloga država članica u provedbi Akta o digitalnim tržištima

14. Iako države članice općenito smatraju da bi Komisija trebala imati središnju ulogu u provedbi i izvršavanju Akta o digitalnim tržištima, većina država članica pozvala je na daljnje razmatranje uloge država članica, uključujući nadležna nacionalna tijela, primjerice u pokretanju istraživanja tržišta, praćenju tržišta i postupku donošenja odluka.
15. Nekoliko država članica također je prepoznalo potrebu za pojašnjenjem okvira za suradnju i razmjenu informacija između Komisije i država članica, posebno u kontekstu provedbe članka 1. stavka 7. To uključuje predviđenu ulogu Savjetodavnog odbora za digitalna tržišta, kao i sudjelovanje nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje.

b) Delegirani akti

16. U skladu s prijedlogom, u posebnim slučajevima (članak 3. stavak 5. i članak 10.) Komisija može izdati delegirane akte pod određenim okolnostima (članak 37.). Neke države članice izrazile su sumnju u pogledu područja primjene delegiranih akata predviđenih u prijedlogu, primjerice kako bi se utvrdila metodologija u vezi s kvantitativnim pragovima koji se primjenjuju pri utvrđivanju nadzornikâ pristupa u skladu s člankom 3.
17. Osim toga, iako uviđaju da pravila koja se primjenjuju na nadzornike pristupa u skladu s Aktom o digitalnim tržištima trebaju biti otporna na buduće promjene, znatan broj država članica izrazio je i rezerve u pogledu upotrebe i područja primjene delegiranih akata za ažuriranje, u skladu s člankom 10., obveza utvrđenih u člancima 5. i 6., među ostalim s obzirom na pravila koja se primjenjuju na donošenje delegiranih akata.

c) Područje primjene, pravna osnova i međudjelovanje Akta o digitalnim tržištima s drugim zakonodavstvom

18. Prijedlogom se predviđa usklađeni skup pravila za nadzornike pristupa na razini Unije kako bi se osigurala pravedna tržišta neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru, čime bi se doprinijelo dobrom funkcioniranju unutarnjeg tržišta izbjegavanjem fragmentacije. Komisija je objasnila da je prijedlog dopuna postojećim pravilima i da se njime, kada je to primjereno, ne dovodi u pitanje drugo zakonodavstvo primjenjivo na pružanje usluga obuhvaćenih prijedlogom, na razini EU-a i na nacionalnoj razini (članak 1.).
19. Države članice općenito su prepoznale potrebu za usklađenim pravilima, a nekoliko država članica predložilo je pojašnjenje odnosa između ciljeva prijedloga i njegove pravne osnove.
20. Nadalje, u interesu pravne sigurnosti i učinkovitosti nekoliko država članica zatražilo je veću jasnoću u pogledu koordinacije između Akta o digitalnim tržištima te drugih pravila EU-a i nacionalnih pravila, kao što su pravila tržišnog natjecanja, Opća uredba o zaštiti podataka⁵, Uredba o trgovinskim praksama između platformi i poduzeća („Uredba P2B”)⁶ ili zakonodavstvo povezano s pravima intelektualnog vlasništva.

⁵ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1–88.).

⁶ Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja (SL L 186, 11.7.2019., str. 57–79.).

d) Utvrđivanje nadzornikâ pristupa, obveze i regulatorni dijalog

21. Države članice općenito podržavaju ključna načela mehanizma za utvrđivanje nadzornikâ, osobito kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih kriterija. Neke države članice predložile su izmjene nekih elemenata koji se odnose na utvrđivanje nadzornikâ pristupa (članci 3., 4. i 15.). Uz prethodno navedena pitanja u vezi s upotrebom delegiranih akata u skladu s člankom 3. stavkom 5. niz država članica predložio je izmjene kriterija kojima se definira postupak utvrđivanja, na primjer naglašavanje potrebe da se strategije konglomerata uzmu u obzir kao element relevantan u procjeni koja dovodi do utvrđivanja nadzornikâ pristupa.
22. Nekoliko država članica također je postavilo pitanja u vezi s rokovima primjenjivima na istraživanja tržišta koja se odnose na utvrđivanje nadzornika pristupa.
23. Iako su države članice iskazale snažnu potporu jasno definiranim i provedivim obvezama, neke od njih također su zatražile prilagodbe područja primjene i uvjeta nekih obveza utvrđenih u člancima 5. i 6., koji čine okosnicu prijedloga. To se posebno odnosi na obveze u pogledu interoperabilnosti, prenosivosti podataka i pristupa podacima. Neke države članice također su istaknule potrebu za individualiziranim pristupom u pogledu nametanja obveza jer one moraju odražavati različite poslovne modele nadzornikâ pristupa. Osim toga, nekoliko država članica zatražilo je veću jasnoću u pogledu obveza koje se primjenjuju na nove nadzornike pristupa.
24. Obveze utvrđene u članku 6. podliježu neobaveznom okviru za dijalog (članak 7.) između nadzornikâ pristupa i Komisije kako bi se olakšalo ispunjavanje obveza ako bi provođenje mjera od strane nadzornika pristupa zahtijevalo dodatne specifikacije. U tom je pogledu nekoliko država članica pozvalo na jačanje njihove uloge putem Savjetodavnog odbora za digitalna tržišta. Nekoliko država članica predložilo je mogućnost da nadzornici pristupa učinkovito i objektivno opravdaju svoje ponašanje kako bi se u većoj mjeri uzeo u obzir utjecaj ponašanja nadzornikâ pristupa na potrošače i posebna situacija svakog nadzornika pristupa. Druge države članice smatrale su da bi takva mogućnost oslabila Akt o digitalnim tržištima, a njegova provedba postala bi složenija, dugotrajnija i manje učinkovita. Osim toga, neke države članice istaknule su i potrebu za pojašnjenjem međudjelovanja između okvira za regulatorni dijalog i postupaka u slučaju neusklađenosti.

25. Nekoliko država članica postavilo je i pitanja u pogledu opsega obrazloženih zahtjeva za suspenziju obveza predviđenih u člancima 8. i 9. i izuzeća od njih.
26. Člankom 12. od nadzornikâ pristupa zahtijeva se da obavješćuju Komisiju o preuzimanju drugih pružatelja digitalnih usluga kako bi se pružilo dovoljno informacija pri preispitivanju statusa nadzornika pristupa i praćenju trendova u pogledu tržišnog natjecanja. Nekoliko država članica zatražile su ambiciozniji tekst u tom pogledu, čime bi se poboljšao sustav kontrole koncentracija u pogledu preuzimanja od strane nadzornikâ pristupa. Komisija je objasnila da se takav cilj, a posebno potreba za rješavanjem pitanja „ubojitih pripajanja” u digitalnom sektoru, rješava promjenom pristupa politike Komisije u odnosu na upućivanja država članica iz članka 22. Uredbe EU-a o koncentracijama. Nekoliko država članica predložilo je da se informacije prikupljene u okviru te obveze iz članka 12. uključe u postupke kontrole koncentracija na razini EU-a i nacionalnoj razini te je predložilo odgovarajuće pojašnjenje u članku 31., u skladu s kojim bi se informacije upotrebljavale samo za potrebe Akta o digitalnim tržištima.

e) Ostala pitanja

27. Neka su od ostalih pitanja za koja su delegacije istaknule da je potrebna dodatna rasprava sljedeća:
- treba li neke obveze uzeti u obzir u ekosustavima nadzornikâ pristupa;
 - trajanje istraživanja tržišta i prag za sustavne korektivne mjere u slučaju neusklađenosti;
 - područje primjene i prag za privremene mjere.
28. Tijekom portugalskog predsjedanja postignut je znatan napredak, a delegacije će nastaviti detaljno analizirati sadržaj prijedloga. Stoga je, s obzirom na složenost prijedloga, njegov utjecaj na jedinstveno tržište i pravedna tržišta neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru, kao i njegovu međupovezanost s drugim instrumentima prava Unije i nacionalnog prava, potreban daljnji rad na tehničkoj razini prije nego što Vijeće bude moglo donijeti političku odluku, za koju je ovo izvješće u kojem se utvrđuju ključna politička pitanja važan doprinos. Portugalsko predsjedništvo predano je bliskoj suradnji s predstojećim slovenskim predsjedništvom kako bi se olakšalo postizanje budućeg kompromisa.

IV. ZAKLJUČCI

29. Vijeće (konkurentnost) poziva se da primi na znanje ovo izvješće predsjedništva o napretku.
